

ODPORÚČACIE STANOVISKO

KOMISIE PRE PROFESIJNÝ ROZVOJ PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV¹

1) Druh žiadosti Žiadosť o vydanie oprávnenia na poskytovanie inovačného vzdelávania

číslo: IV_15690

nová žiadosť

2) Názov a sídlo žiadateľa

Inštitút pre inovácie vzdelávania, n.o., Palatínov ul. 4816/36A, 94501 Komárno

3) Meno štatutárneho orgánu

Mgr. Tünde Berta

4) Kategória, podkategória alebo kariérová pozícia, pre ktorú bude žiadateľ poskytovať inovačné vzdelávanie

Navrhované cieľové skupiny inovačného vzdelávania (učiteľské kategórie, vychovávatelia, pedagogickí asistenti, ako aj odborní zamestnanci) sú vo všeobecnosti v súlade s § 3 a § 4 zákona č. 138/2019 Z. z., keďže zahŕňajú základné kategórie PZ a OZ pôsobiach v školstve. Pozitívne možno hodnotiť, že inovačné vzdelávanie reflektuje široké spektrum profesií, čo je v súlade s deklarovaným obsahovým zameraním na inkluzívne prostredie a spoluprácu PZ a OZ. Toto nastavenie korešponduje najmä s oblasťou inklúzie, kde je interdisciplinárna spolupráca prirodzenou súčasťou podpory detí a žiakov. Zároveň výber cieľovej skupiny pôsobí pomerne široko a bez bližšej diferenciacie potrieb jednotlivých profesijných skupín. Nie je zrejmé, ako bude obsah programu prispôbovaný špecifikám jednotlivých kategórií (napr. rozdielom medzi učiteľom, pedagogickým asistentom a odborným zamestnancom). Z hľadiska kariérových stupňov je problematické zaradenie začínajúcich PZ a OZ. V súlade s § 57 zákona č. 138/2019 Z. z. sa inovačné vzdelávanie poskytuje PZ a OZ spravidla po ukončení adaptačného vzdelávania, teda nie je určené pre začínajúcich zamestnancov..

5) Vymedzenie obsahovej oblasti inovačného vzdelávania

Vymedzenie obsahovej oblasti inovačného vzdelávania je formulované v súlade s legislatívnym rámcom a obsahovo pokrýva aktuálne témy školského prostredia, najmä oblasť podpory wellbeingu, rozvoja sociálno-emocionálnych zručností a vytvárania bezpečného prostredia. Program zahŕňa viaceré relevantné oblasti pedagogickej praxe (napr. diferenciacia, individualizácia, podpora správania, spolupráca s odbornými zamestnancami), ktoré sú v súlade so smerovaním inkluzívneho vzdelávania. Zároveň je deklarovaný dôraz na praktickú využiteľnosť a aplikáciu stratégií do každodennej pedagogickej činnosti. Na druhej strane, obsahové vymedzenie pôsobí skôr všeobecne a tematicky široko, bez výraznejšieho spresnenia konkrétnych cieľov vzdelávania, očakávaných výstupov alebo jasnejšieho vymedzenia, čo bude pre účastníkov kľúčovým prínosom. Jednotlivé oblasti (wellbeing, socio-emocionálny rozvoj, intervencie, spolupráca) sú skôr paralelne pomenované ako systematicky prepojené do uceleného konceptu. Z textu nie je úplne zrejmá miera inovácie oproti bežným vzdelávacím programom v tejto oblasti, keďže využívané prístupy a metódy (zážitkové učenie, diskusia, reflexia, ranné kruhy a pod.) patria už medzi štandardne používané nástroje v pedagogickej praxi.

Obsahová oblasť:

☐ kurikulum

☐ digitalizácia

☒ inklúzia

¹ v súlade s § 65 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

6) Prílohy žiadosti

A. Kritériá na posúdenie spôsobilosti poskytovať inovačné vzdelávanie

a) prehĺbenie, rozšírenie alebo inovácie profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v príslušných kategóriách a podkategóriách

Garantka má dlhodobé skúsenosti v školskom prostredí, najmä v pozíciách učiteľa a v súčasnosti školského špeciálneho pedagóga. Tieto skúsenosti sú doplnené o mentoringovú činnosť, čo naznačuje určitú mieru zapojenia do podpory profesijného rozvoja iných PZ.Z hľadiska prehĺbovania a rozširovania profesijných kompetencií možno konštatovať, že odborné zázemie garantky je relevantné k obsahovému zameraniu programu, najmä v oblasti inkluzívneho vzdelávania, podpory žiakov a spolupráce v rámci školského podporného tímu. Nie je explicitne doložená skúsenosť s navrhovaním alebo implementáciou inovačných prístupov v širšom kontexte školského systému. V oblasti inovácie profesijných kompetencií je možné identifikovať skôr potenciál v prenose praktických skúseností z výkonu profesie (učiteľ, školský špeciálny pedagóg) a z mentoringu, než jednoznačne preukázané skúsenosti s vytváraním alebo overovaním nových prístupov. Navrhované oblasti rozvoja kompetencií (wellbeing, sociálno- emocionálne zručnosti, inkluzívne prostredie) zodpovedajú aktuálnym trendom, avšak z dostupných podkladov nie je zrejmé, čím sa program v tejto oblasti odlišuje od štandardnej ponuky vzdelávania.

b) prenos najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe do

Preukázané

1. obsahu, metód alebo foriem výchovy a vzdelávania	☒
2. metód alebo foriem poskytovania výchovy podľa odborných činností vykonávaných alebo poskytovaných podľa osobitných predpisov	☒
3. výchovy, vzdelávania a poskytovania poradenstva pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom	☒
4. výkonu činnosti psychologickkej, logopedickej, sociálno-pedagogickej, liečebno-pedagogickej alebo špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo reedukácie detí a žiakov	☒
5. poskytovania kariérového poradenstva, sociálneho poradenstva alebo prevencie vo výchove a vzdelávaní	☒
6. výkonu špecializovaných činností	☐
7. výkonu riadiacich činností v škole alebo v školskom zariadení	☐
8. ďalších oblastí činnosti školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zariadenia sociálnych služieb alebo rehabilitačného strediska pre zrakovo postihnutých	☒

B. Odborné zameranie, personálne zabezpečenie a výsledky činnosti žiadateľa o vydanie oprávnenia sa preukazujú dokladmi o

a) zameraní a výsledkoch

Preukázané

1. vedeckej činnosti alebo odbornej činnosti	☐
2. publikačnej činnosti alebo umeleckej činnosti	☐

3. druhu ekonomickej činnosti alebo výrobných postupov	☐
4. riadiacej činnosti a koncepcnej činnosti	☐
5. projektovej činnosti	☐
6. vzdelávacej činnosti	☒
7. poradenskej činnosti	☒
8. inej hlavnej činnosti	☒
9. inej ako hlavnej činnosti	☒

b) vzdelaní a odbornosti odborného garanta a ďalších osôb, ktoré majú zabezpečovať inovačné vzdelávanie (profesijný štruktúrovaný životopis)

Vzdelanie a odborné zázemie odborného garanta je preukázané predloženými dokladmi. Garantka disponuje vysokoškolským vzdelaním v odbore pedagogika mentálne postihnutých a zároveň má aktuálnu odbornú prax v školskom prostredí na pozícii školského špeciálneho pedagóga. Odbornosť je ďalej podporená dlhodobou pedagogickou praxou v rôznych stupňoch vzdelávania (materská škola, základná škola), ako aj skúsenosťou s mentoringom pedagogických zamestnancov. Predložené doklady preukazujú odbornú spôsobilosť na realizáciu vzdelávania najmä v oblasti inklúzie a pedagogickej praxe, bez výraznejších presahov do špecializovaných alebo výskumných oblastí.

c) získaných domácich ocenení a medzinárodných ocenení žiadateľa o vydanie oprávnenia

V predložených dokumentoch nie sú uvedené ceny/ocenenia.

d) iných skutočnostiach, ktoré preukazujú odborné zameranie, personálne zabezpečenie a výsledky činnosti žiadateľa o vydanie oprávnenia

Ako ďalšie skutočnosti preukazujúce odborné zameranie, personálne zabezpečenie a výsledky činnosti žiadateľa možno uviesť jeho orientáciu na aktuálne oblasti vo vzdelávaní, najmä mediálnu a digitálnu gramotnosť, využívanie umelej inteligencie a rozvoj kritického myslenia. Tieto oblasti reflektujú súčasné výzvy vo vzdelávacom systéme a podporujú inovačný charakter navrhovaného vzdelávania. Zároveň možno pozitívne hodnotiť pôsobenie žiadateľa v akademickom prostredí, vrátane zapojenia do riadiacich a kvalitatívnych štruktúr, ako aj skúsenosti s realizáciou vzdelávacích aktivít. Uvedené skutočnosti prispievajú k preukázaniu odbornej spôsobilosti zabezpečiť inovačné vzdelávanie.

7) Vstupné požiadavky na PZ alebo OZ

Vstupné požiadavky na PZ a OZ sú formulované v súlade s § 67 ods. 1 písm. d) zákona č. 138/2019 Z. z., pričom žiadateľ zároveň odkazuje na splnenie kvalifikačných predpokladov podľa vyhlášky č. 173/2023 Z. z. Uvedené vymedzenie je z hľadiska legislatívnej správnosti a formálnych náležitostí postačujúce.

8) Profesijné kompetencie na výkon pracovnej činnosti, ktoré si absolvent inovačného vzdelávania inovuje

Profesijné kompetencie na výkon pracovnej činnosti, ktoré si účastníci inovačného vzdelávania inovujú, sú spracované prehľadne a štruktúrovane, pričom členenie do troch prierezových oblastí (poznávanie dieťaťa a prostredia, realizácia činností, profesijný rozvoj a spolupráca) korešponduje so základnými oblasťami profesijných štandardov PZ a OZ. Pozitívne možno hodnotiť ich obsahové zameranie na aktuálne témy, najmä v oblasti

digitálneho prostredia, prevencie kyberšikany, krízovej komunikácie a budovania bezpečnej klímy školy. Kompetencie sú formulované vecne a nadväzujú na súčasné výzvy školského prostredia, pričom zdôrazňujú rozvoj preventívnych a intervenčných prístupov, ako aj podporu multidisciplinárnej spolupráce. Na druhej strane, formulácie kompetencií zostávajú na viacerých miestach všeobecné a deklaratívne, bez bližšieho špecifikovania merateľných alebo overiteľných výstupov vzdelávania. Z pohľadu aplikačnej roviny by bolo vhodné presnejšie prepojiť jednotlivé kompetencie s konkrétnymi činnosťami PZ a OZ v praxi, najmä vzhľadom na rozdielne profesijné roly a mieru zodpovednosti jednotlivých kategórií. Zároveň sa medzi jednotlivými oblasťami miestami objavuje obsahová príbuznosť až prekrývanie, čo môže znižovať ich prehľadnosť a jednoznačnosť vo vzťahu k profesijným štandardom. Na základe uvedeného možno konštatovať, že profesijné kompetencie sú formálne a obsahovo preukázané, pričom ich posilnenie by spočívalo v ich väčšej konkretizácii a jasnejšom prepojení na praktickú aplikáciu v prostredí školy alebo školského zariadenia.

9) Titul, meno a priezvisko odborného garanta programu inovačného vzdelávania

Mgr. Monika Laanczová

10) Záver: Komisia odporúča vydať oprávnenie na poskytovanie inovačného vzdelávania po zapracovaní vecných pripomienok:

1. Upraviť cieľovú skupinu, a to explicitne vylúčiť začínajúcich PZ a OZ, 2. Spresniť formuláciu profesijných kompetencií ich konkretizáciou a jednoznačnejším prepojením na konkrétne činnosti pedagogických a odborných zamestnancov v praxi, s ohľadom na rozdielne profesijné roly jednotlivých kategórií. 3. Zsúladiť používanú terminológiu s legislatívnym rámcom - v texte žiadosti aj v jej prílohách sa používa označenie „program“, ktoré je potrebné nahradiť pojmom „inovačné vzdelávanie“, aby bola zabezpečená terminologická presnosť a súlad s účelom predkladanej žiadosti. 4. Pre účely posúdenia postačuje uviesť všeobecné kvalifikačné a odborné požiadavky na lektorov, bez potreby predkladania konkrétnych životopisov.